

25 ✓

קבלת המחזור ה- י"ב
להברות

יומו הבשן

גבעת חיים הקיבוץ הפאחד

ט"ו באב תשכ"ד
24 ביולי 1964 מס' 723

ואלה שמות הבנים:

- קליש איתן
- קפלן אליהו
- שמואלי אהובה
- אוברלנוד גרעון
- בן-יוסף גרעון
- רומיש גרשון
- רניג דב
- קרו דינה
- שרון דינה
- דור זליה
- שנפר זכריה
- כרמון חנה
- בדר יצחק
- כהן לאה
- ויסחוט משה
- קלמנובסקי משה
- מנבר נחום
- הגרי נירית
- ונזרול נורית
- וינר עומר
- מדר צבי
- זלוצקי צביה
- שלו צילה
- ורדי שרה
- כדורי שרה

חבלנו מכות ילדים

זהו אם כן, חבלנו מהיות ילדים הקשורים לסינורם של אבא, אמא, מורה ומטפלת. עברנו את שלב העצות ונכנסנו לשלב חדש - הפכנו לבוגרים, לחברים שווי זכויות בגבעה-חיים ובתנועה הקיבוצית.

בזאת מסתימת לגבינו הקופה חשובה של ספיגה בלתי פוסקה של ערכים, ידע, הרגלי חיים; מעתה אנו צריכים להפוך את אלה למעשים, לבניה, ליצירה.

סיימנו הקופה ארוכה של חינוך והכוונה לקראת החיים בקיבוץ - בחינוך לחיי עבודה ועבודה עצמית, חינוך לחיי חברה ימים שבהם כל אחד ואחד מתוכנו חייב לתת את שביכולתו למען הכלל, כדי שהכלל יצטרך לקראתו ועלהו מתוכו.

עד עתה הצטמצמו חיינו החברתיים במסגרת שכבת - הנעורים, ששימשה כעין הקדמה לחיים במשק. עתה, עם קבלתנו לחברות אנו נכנסים למעגל רחב ורב מימדים שבו גם הבעיות מרובות יותר, בתחומי העבודה ובחומי החברה.

השאלה היא עתה באיזה מידה הצליח החינוך הקיבוצי ליצור בנו את האדם הקבוצי, את חבר המשק בעתיד. זה יהיה מעתה ואילך מבחנו של כל אחד מאיתנו ומבחנו של הקיבוץ כולו.

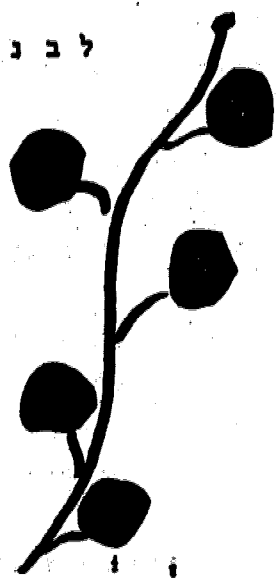
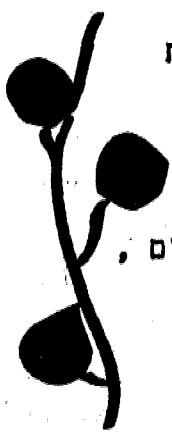
לסיום: תודתנו נחונה לכל אלה שליוונו בדרכנו עד הלום. אנו מקווה שלא נכזיב.....

ביום קבלתנו לחברות נחברך אנו וביח

גבעת חיים כולו |||

בני כיתה י"ב

ל בני המחזור - מחזור י"ב של הבנים -

ברכה נאמנות עם עליתכם לחברות

להורים ולחברים -

נברך ונחברך בדור הבנים - הממשיכים,

שתבית הקבוצי - בית גבעה - חיים

הוא ביתם .

בליל שבת 17.7 התקיימה האסיפה החגיגית לקבלת בני מחזור י"ב

לחברות במשק.

האסיפה הצטיינה באווירה חגיגית, ברוב עם כשמאות חברים ובני נוער מסיבים ליד שולחנות עמוסי כל טוב.

כמה חידושים שהונהגו הפעם תרמו הרבה לחוויית הערב.

בפתיחה - שירה בציבור, נגינת שלישיית כלי מיתר וקריאת פרק שירה

ע"י בני המחזור.

מרים ויהודה, העלו את בעית הדור הצעיר במשק - חנוכו לקראת חיי הקבוץ והשתרשותו בו; בני המחזור - שרה, גידי, נחום ונירית - דברו על בעיות החינוך, הקליטה, החינוך לעבודה והדור השני במשק. לבסוף קראו בני המחזור עתון-חי סקר בקלילות ובהומור את תולדות הכיתה, חוץ שילוב יצירות מתקופת הילדות.

השירה בציבור והריקודים נמשכו עד ה"שעות הקטנות" של הלילה,

והפעם רקדו "הורה" - ועוד איזה "הורה" !

אכן היה זה ערב מרשים. נסכם ונאמר :

" כן ירבו "

- 4 -
תגובות

על האסיפה של קבלת המחזור :

יש לחזור מדי פעם ולהרהר בטיבם של דמוסים שהפכו מסורת בחיינו ולתהות אם אין לחדש בהם ולצקת בהם תכנים חדשים. בין היחר - גם באופיה של אסיפת הקבלה של הבנים לחברות.

עד כה נהגנו, במשך שנים, לקיים אסיפה חגיגית. דברי החברים נשאו אופי הגיגי-חורייתי בעיקרו, שהלמו את המאורע ואילו הבנים מסרו סיכומים והערכות על שנות החנוך והלמייה; כשפה ושם נחאספו גם הערכות לגבי עתידם במשק, בחברה.

האם די בכך? סבורני שלא. יש חברים הטוענים כי האסיפה האחרונה לקחה באריכות דבריהם של החברים, מה שפגם לדעתם, בטעמו החגיגי של הערב.

ונשאלת השאלה: מה תפקיד ערב זה? האם עליו לשאת אופי חגיגי - חורייתי בעיקרו? נראה לי כי הדבר נושא עמו סכנות של שגרה ויש להמנע מכך - ומה גם שערב המופעים האמנותיים הוא שנועד לכך.

הצעתי: לקיים אסיפה (או מספר אסיפות, והאסיפה החגיגית כמסכמת), בה תועלה בעיה חנוכם של הבנים והשתלבותם במשק, חוך דיון רציני ומקיף.

מרים

חכנית חג המחזור - 24.7

מצעד הגילים

ברכות

"קנטטה האכרים" מאת בך

מזמורים

חיי החורים - מערכון מאת קארל צ'אמק

מזמון הסיום של הכיתה

ל בני המחזור - מחזור י"ב של הבנים -

ברכות נאמנות עם עליחכם לחברות

להורים ולחברים -

נברך ונחברך בדור הבנים - הממשיכים,

שהביח הקבוצי - בית גבעת - חיים

הוא ביתם .

בליל שבת 17.7 החקיימה האסיפה החגיגית לקבלת בני מחזור י"ב

לחברות במשק.

האסיפה הצטיינה באוירה חגיגית, ברוב עם כשמאות חברים ובני נוער

מסיבים ליד שולחנות עמוסי כל טוב.

כמה חידושים שהונהגו הפעם תרמו הרבה לחוויית הערב.

בפתיחה - שירה בציבור, נגינת שלישיית כלי מיתר וקריאת פרק שירה

ע"י בני המחזור.

מרים ויהודה, העלו את בעית הדור הצעיר במשק - חנוכו לקראת חיי

הקבוץ והשתרשותו בו; בני המחזור - שרה, גידי, נחום ונירית - דברו על

בעיות החינוך, הקליטה, החינוך לעבודה והדור השני במשק. לבסוף קראו

בני המחזור עתון-חי שסקר בקלילות ובהומור את תולדות הכיתה, חוץ שילוב

יצירות מחקומת הילדות.

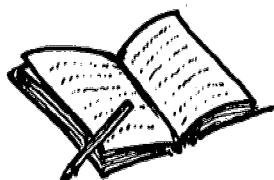
השירה בציבור והריקודים נמשכו עד ה"שעות הקטנות" של הלילה,

והפעם רקדו "הורה" - ועוד איזה "הורה" !

אכן היה זה ערב מרשים. נסכם ונאמר :

" כ נ י ר ב ו " .

כצא' עצות

אנחנו 25 בנים ובנות.
למדנו השנה מספטמבר עד התחלה פברואר.
לעומת השנחים הקודמות התרכזנו בנושאים: תנועת הפועלים
והקיבוץ.
בסוף הלימודים קיימנו שבוע שלה"ב (שבוע להכרת החברה
בישראל).

מכיון שבקרנו אך ורק בהתישבות העובדת, משקים מ-4 הזרמים ובמושבים
לא נראה לנו המבצע כמחדש מפני שצורות היים אלה פחות או יותר מוכרות לנו.
עולנשיאת החברה היה מוטל עלינו ועשינו זאת בכבוד, אם כי עם גמר
הלימודים זנחנו כמעט את כל שטחי האחראיות.
לקראת סיום הלימודים הוטלה על כל אחד משימה בתחום: הקבוץ והמדינה.
יש לציין שרובם סיימו את המשימות.

השתתפנו בסמינר באפעל עם עוד 3 משקים (כ - 1/5 מהמחזור הארצי).
הנושאים העיקריים היו: המפלגה, הקבוץ ובן הקבוץ לקראת השרות בצה"ל.
אחרי הסמינר נערך טיול של 10 ימים לאילח שכלל את כל בני המחזור
הארצי. לעומת התכנית של השנים עברו נוסף השנה: הר-הנגב.
כעזרה למשקים צעירים יצאנו לבית גוברין ולקדמה. חסר היה מתח ולא
הרגשנו עצמנו נחוצים ביותר. רב בני הכיתה השתלבו יפה בענפים ואפילו נעשו
פטריוסים (לא רוצים לעבוד בשרותים).

המפעל הכחתי שלנו היה גידול חרשף (ארטישוק). השטח כלל 3 דונם
וההכנסה הצפויה כ- 500-600 ליינטו. מה יעשה בסכום זה עדיין לא ידוע.
נערכו לכולנו שיחות סיכום עם המזכירות ומחנכים.
ההדרכה בכחחנו די דפקה אם כי בשאר כחות שכבת נעורים לא השביעה
רצון. הורגש מאוד חסרון חוג הנוער בשכבת נעורים, אין די עזרה ושיחוף
פעולה.

כידוע לכולם רב חלקנו בהשתתפות בהצגות הכובסרון (דבר שדי סגם
בהכנות לחג שלנו).

גם את החזמורת החזיקו בני כחחנו, ומי יודע מה יהיה גודלה עם
הליכחנו.

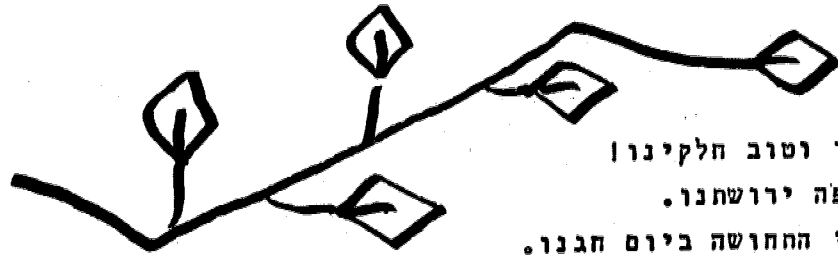
החג
שור

השא

צור
נהה
החיי

מה
כלו
אמו

חדש
יות

אשרינו וטוב חלקינו |

ומה יפה ירושתנו.

אכן זוהי החחושה ביום חגנו.

יכולני להעיד על עצמי ועל כולנו שכיום זה שהפך למסורת, שורה הרוח החגיגית על משפחות הבנים ועל החברה כולה. ביום זה כולם אנשי שורה, שורה אחת גדלה ומתמשכת. וכל כך למה?

כאן בא על סיפוקו יצר עתיק יומין קדום ומושרש בנפשו של אדם; השאיפה להמשך מעבר לתחום הצר של חיי אדם יחיד.

כבר אמרו חכמים שאין זה אלא גלגול של יצר הקילום שהוא אבי החיים על צורותיהם ובוונייהם. אך אני מרגיש שיש גורם נוסף להתרוממות הרוח אשר נהה על כל אדם, בראותו את הבאים אחריו עולים וממשיכים; כל אדם אוהב את החיים וירא את החלוקן.

ביום זה הננו ממחישים לעצמנו שאכן ניצחנו את ה"אין" - יצרנו "יש". מה טוב בקבוץ בחיי קומונה כשחוויה נעלה של יחיד הופכת לחוויה הצבור כלו, לנחלת הכלל. אך לא די בכך. לפי מיטב הנסיון של המין האנושי חזקה אמונתנו גם בקידום ועליה מדור לדור.

ביום זה כשבנינו ובנותינו עושים את הצעד המכריע אל חוך תחומי חיים חדשים, יש יסוד לתקוה שאכן יצעדו צעד נוסף אל חיים טובים יותר, שלמים יותר, נעלים יותר.

ובזה נברך אותם ונחברם.

אפרא שלו

למשפחת כץ

לעדה וליורם

ברכות להולדת **ארנון**

הבן - הנכד

לרעיה - עם שובך הביחה

אחולי כל טוב

וחבראה מהירה!

למשפחת מטיאס

לבילה ולאורי

מזל טוב

להולדת הבן **רוי** אח לרונית

מהדברים שנאמרו באשפה

שרה כדורי - על י"ב שנות חינוך

עם התקבלותנו לחברות מסתיימת תקופה של שנים-עשרה שנות למוד וסיום זה תובע בחינה ובדיקה מחדש של החינוך הנוהג לנו. מטרת ביה"ס הקבוצי לעצב את דמותו של הנער, לגבש השקפה עולם ולהעניק ידע והשכלה. השקפת העולם מתעצבת, תוך הלמידה, ובהרבה מקצועות. ----- מסגרת החינוך המשותף מקנה לנו ערכים המלמדים אותנו כיצד לחיות בחברה, כיצד לקיים יחסי אנוש יפים. הכיתה היא גוף חברתי ולכל פרט בחוכה אחריות לגבי הכלל ולהיפך. מחפידים של המחנכים לטפח יחסי אנוש מתוקנים, אחריות חברתית ואישית.

טפוח המרות החברתית, האחריות, היא החשובה לכל כי היא היא הנוחנת לכיתה את הכוח לכוון עצמה וחבריה למעילות ולאחריות-----

יש ללוות את בעיות התנועה, הקבוץ ובעיה המשק שלנו מן הגילים הבינוניים - ובמסגרת הלמידה.

בגיל הנעורים אין להסתפק בלמודי חולדות התנועה או מדעיה - יש ללוות וללבן בעיות שונות מתאום החיים בקבוץ, בגבעת-חיים.

----- השנה - בכיתה י"ב - עסקנו הרבה בבירורים כאלה, על העבודה, חיי החרבות, החינוך, החגשמה העצמית וכו'. בקרנו בחוליות בצורות השונות של ההתישבות העובדה והכרנו את הדומה והשונה ביננו לבינן.

----- הכינונו - במסגרת הלמידה - משימות סיכום, מעין מחקר קטן על נושאים שונים מתחוט הקבוץ, כגון החינוך המשותף, הדור השני בקבוץ, החעשיה הקבוצית, העבודה השכירה ועוד, מה שתרם תרומה נוספת להעמקה בבעיות אלה.

נירית הגרי - על חברת הנעורים

----- החברה שלנו - חברת הנעורים, בנויה ככל חברה - מפרטים רבים ושונים. החנוך המשותף מקחה את השוני בין הפרטים, אך אינו מסלק אותם. קיים החינוך במשמחה, בבית החורים וחוא גורם חשוב הקובע בהרבה את השתלבות הכן בכיתה ובחברה.

----- החברה - נתקלת בקשיים מחוסר השילוב המלא. קיים בחברתנו חוג פעילים ומצד שני - חברים רבים העומדים מן הצד, "אנשי שוליים". לעתים קורה שחברה עצמה יוצרת "אנשי שוליים". החלוקה למעילים ולסבילים מגבילה את פעילות

החב
תית
ההש
להג
נות
מופ
במש
בוח
עצמ
מסו
גמיל
החבר
תחל
זקור
שיו
וכו
לא
על
החבר
במט
חיו

החברה ויוצרת לא פעם רוח לא טובה. לעיתים נדמה כי היוזמה לפעילות חבר-
תית באה "מלמעלה" ולא מתוך צורך פנימי.

----- צריכה להיות מטרה ברורה וצריך להיות חזון ברור של חבר קבוץ.
ההשקעות בתוך ה"משק"ים" משפיעה לא במעט. יחד עם היחס הרגשי למשק צריך
להגביר את ההכרה-----

----- הקבלה לפני הצבא היא אוטומטית, אך היציאה תוך השתייכות למשק
נותנת לבן כוח.

גידוי בן יוסף - עם קליטת ילדי-חול

----- קליטת בן בוגר שונה בהרבה מקליטת ילד צעיר בחברתנו. כאשר
מופיע נער חדש, מסתייגים ממנו מעט, ניכרת מעין התנגדות לקלוט אותו. אולם
במשך הזמן מתקרב הנער לחבר או לקבוצת חברים ואז נפתח לפניו הדרך להשתל-
בוח בחברה.

----- כבגיל המבוגר יותר, למעשה, הכניסה לחברה תלויה כמעט רק בנער
עצמו. נער שאינו ביישן, המסתגל במהירות - קליטתו תהיה מהירה. נער שקט,
מסוגר קליטתו קשה בהרבה. רצוי על כן לקרבו לחברה. היחס אליו צריך להיות
גמיש. חייבים לתת לו הרגשה שהוא שווה-ערך, ויש להצמידו לאחת ממשפחות
החברים בכיתתו, יש להפעילו ולעודדו בו רצון להשתלב בכיתה.

לעומת הילד הצעיר הנקלט - אשר בית המשפחה המצמידה - מהווה עבורו
תחליף לבית ההורים, הרי לגבי הנער הבוגר אין הדבר כך. הנער הבוגר -
זקוק לחדר זה על מנת לבלות בו את השעות שלאחר הלימודים; הוא זקוק למקום
שיוציאו מן הבדידות, מקום שיסב יחד עם המשפחה לארוחת מנחה, לקריאת עתון
וכו'. ישנם הרבה בנים כאלה שקשרו קשרים הדוקים עם המשפחה המאמצת, והמשפחה
לא פעם משתתפת בחוויותיו הפרטיות, עוזרת לו, מדריכה אותו. השומע לב, שיחה
על בעיות המשק והחברה בחדר זה - הם לעזר רב בקליטת הנער. המחנך, המטפלת,
החבר - תפקיד השלושה הוא זהה: לקרב הבן, לעודדו, לכוונו ולעזור לו-----
----- הקליטה, ההשתלבות של הבן תלויים בחברה שהנער נקלט בה. במחנך,
במטפלת ובחבר הקרוב.

ולסיום: אם נשמור על מאור פנים, הבנה ורצון נזכה גם לראות בחוצאות
חיוניות בקליטת בנים במשקנו.

כן, פעם היינו צעירים, יפים וכשרוניים
(לקט מחוך עתון חי, אספה חגיגית)

כתח ג' 1954

גדלים... גדלים (בערך עד גובה 130 ס"מ), וכוחבים המון! מהעניינים כבר במשק ובהיסטוריה העתיקה, והנה אינפורמציה שוטפת מענפי המשק: "אין חדש תחת השמש"

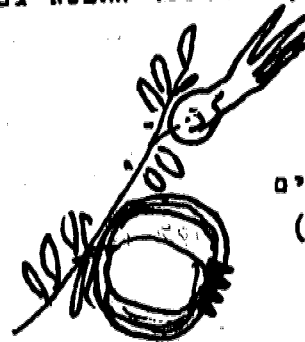
חדשות המסגריה

אין פועלים, עוסקים רק בחיקונים, כל יום עובדים אחד או שניים. רוצים לסגור את הענף מפני שאין אנשים במסגריה.
נחום (כתח ג')

אך לא היינו רק פרוזאיים, כשרוננו התבטא גם בשירה:

שיר על ת.נ. ביאליק

היה איש טוב מאוד
עכשו איננו עוד.
הוא היה משורר גדול
וידע הכל,
הוא גר בתל-אביב
והיה על כל הילדים חביב.
(שרה כ.)

האפרסק

אפרסק, אפרסקי
גדל בבינת
פרותיו טובים
ופרחיו יפים ונעימים
(נחום)

כתח ד' 1955

היננו כבר כתח ד', אנו נושאים בגאווה את שם קבוצתנו - "קבוצה-צור". יש לנו בוסתן הנקרא "בוסתן צור". "נאווה" (כלבתנו היקרה) חשישיה בסדרת הכלבים שלנו מחה. אנו ערכנו לה טקס קבורה מפואר: ענדנו סרטיים שחורים ושרנו את ה"תקוה" ליד הקבר הפתוח, אך הפסקנו באמצע כי לאה אמרה שזה לא יפה וככה לא עושים לכלב.

כתח ה' 1956

"אנו מטיילים בעולם" (על גבי הנושא הלימודי) - כבר אז דגדג בראש: חוץ לארץ, חוץ לארץ...!

כתח ו' 1957

יש לנו מורה חדש, לכן השנה כמעט כולה - חופש. אך הכשרון בא לידי בטוי בעיקר ע"י שני אוחזי העט שלנו:

השיר הכביר

<p>(1) הפעם נכתוב שיר,
שיר, אי אפשר להטביר
שיר כביר.</p> <p>(2) שיר יפה ומפואר,
שיר קטן ומהודר,
שיר נהדר!</p> <p>(3) אותו שיר נשיר,
גם בכפר וגם בעיר
כי הוא אדיר.</p> <p>(4) הפעם נכתוב שיר,
שיר אי אפשר להטביר
שיר כביר! (דינה ש.)</p> | <p>(1) הפעם נכתוב שיר,
שיר, אי אפשר להטביר
שיר כביר.</p> <p>(2) שיר יפה ומפואר,
שיר קטן ומהודר,
שיר נהדר!</p> <p>(3) אותו שיר נשיר,
גם בכפר וגם בעיר
כי הוא אדיר.</p> <p>(4) הפעם נכתוב שיר,
שיר אי אפשר להטביר
שיר כביר! (דינה ש.)</p> |
|---|---|

סנקציות לישראל

(3) באו"ם יש הרבה ישיבות רב הארצות סנקציות על ישראל רוצות.
וכל המשלוח מוצאות שישראל עושה לאו"ם צרות.

(4) ועל כן לתוך הים את ישראל יש לדחוף אומר: נאצר "הטוב"

(עומר ו.)

(1) סנקציות על ישראל האו"ם רוצה להודיע. אח זה גט נאצר בודאי יציע.

(2) והנה בא מולה ראש ממשלת צרפת ועל ישראל מוכן הוא להגן מיד.

כחה ח' 1959

גדלנו בשנתיים, אנו באמצע השכבה הבינונית ומרגישים עצמנו כבר טוב. הראשים - במחברות - תעודת בגרות? עוד רחוק, הפעם מבחן הסקר: עת צהרים ברביעי היום/ הארוחה כבר כילינו עד תם/ לאן פניכם מועדות? שאלו חברים בחקר/ - אנו הולכים לכתה/ למבחן הסקר/ בכחה התרגשות/ באיזה כמוח?/ כעבור שעה ומחצה/ כבר גמרנו עם כל זה וקצת ניהשנו, קצת ידענו/ בקיצור הכל פתרנו/ אני כתבתי שלבלב - זוהי החקפת לב/ אני כתבתי שגהה / זו מין מרצפה/ ואני כתבתי שדברים - זה חלק מכתובים/ המוזיקה הטרומ קלאסית - כנראה טרטור מונית/ מנהיג גזרות ת"ח ות"ט - הוא ללא ספק פלוטרך/ היחה שעת בין הערביים/ הויכוחים נדמו בינתיים/ ההורים עוד כלב/ על הסקר שבגב/ העיקר הוא שגמרנו/

(לאה כ.)

כחה י' 1961

עלינו לשכבה הבוגרת והצטרפנו לדיירי הצריפים. בפעם הראשונה נותנים עזרה לישובים צעירים. והפעם - שבועיים במשגב עם. דברים בכתב כמעט לא נותרו. כן מחבררים, ונעשים גם עצלנים.

כחה יא' 1962

יושבים עד השעות הקטנות של הלילה על שעורי בית וכוס קפה. משתדלים לפעול הרבה בשכבה הבוגרת ובסוף השנה מקבלים אחריות על השכבה. הפעם חודש עזרה ב"גדות".

כחה יב' 1963-4

אין מה להוסיף - את התוצאות אתם רואים בעצמכם - ועוד תראו.

עליו לשמוך את שאינו - ולומר את שבנו

ישבתי השנה בשיחות עם בני י"ב לקראת כניסתם לחברות -
השאלה ששאלנו אותם ביסודה של כל שיחה - ושאלה שאני שואלה גם כיום - מדוע
הנכם חפצים להיות חברים בקבוץ?

ארחיב מעט ואולי גם אנסה להשיב - מהו המניע לחברות בקבוץ? מהו
הצורך, הנותן או נוטל את הטעם מהחיים בגבעת-חיים?
קבלנו תשובות הרבה - לכל אדם תשובתו שלו, ניתוחו שלו - עיקרם (אם
ניתן לסכם) - הספוק הזומרי והחברתי, ההרגל והנוחיות, ההמשכיות והרגשת
הבית.

וכאן מונח יסודה של השאלה, כאן חוסנה וחולשתה כאחד. חוסנה, על שום
הכוח שיש בקבוץ לחנך אליו, ליצור המשכיות ובית. חולשתה - על שום שחיי
הקבוץ במהותם אינם חיים של השלמה וזרימה בזרם - אלא חיים של בהינה מתמדת,
של ברירה והכרעה. ההליכה לחברות ללא ברירה, ללא הכרעה, ללא חוספת האמונה,
התחושה, הסערה - יש בה זמן החולשה וצריך לראותה כך.

אני רואה את מבחני הבנים במבחני הקבוץ. ודאי, ישנם גם מבחנים
אישיים - אולם שאלות הקבוץ כיום הנה - החביעות מבניו. ואני מבחין בשלושה
מישורים: הראשון - קיום עצמי מעבודה עצמית - ואני כולל בכך לא אח יום
העבודה הנעבד בנאמנות, אלא את ההתפתחות והקדום והתכנון. את כל המערך אשר
צירופו קובע את אפשרות קיומו של המשק והחברה הזו. המישור השני - ואני
רואה היום כמכריע - יחסי הגומלין שבין אדם לחברתו - או יכולת החברה
לספק את צרכי פרטיה ויכולת החברים לקיים את חברתם. השניים קשורים זה בזה.
ככל שנכונות החברים לחברתם גוברת - ניתן לקיים סיפוק צרכים מרובה יותר.
בנושא זה טרם הגענו לחברה השוקלת ומעלה את אנשיה מבחינתה. בזה אני רואה
את מודר שאלותינו החברתיות-פנימיות בעתיד.

הקבוץ הינו החברה היחידה בה יחסי הגומלין הללו הנם הכרחיים - אנו
צריכים ליצור מהות זו ולחדשה.

ומישור שלישי ואחרון: אבחנו וחסובב אותנו - המעגל של גבעת-חיים
והשתלבותו במעגל שבחוץ; בחנועה, בקבוץ כולו, במדינה ובעם.
הזהרה בין שני המעגלים הולכת ומתרומפת - הזהרה הזו חנה יכולת הקיום
כמו קיומנו המשקי, ולא אגזים אם אומר - אף יותר מכך.
המעגל החיצוני הזה כולל את "יד-חנה" ו"אילות", תנועות הנוער, הצבא
ושליחות בגולה, ותחומים חדשים וישנים אחרים. וחיבת לבוא חפריצה למעגל הזה,
למעשה ניתן להסתפק בכך אלא שאוסף מעט - ולו גם בעקיפין - לענין
והנדון: את ראית הקבוץ ואתנו כמחולטים ולא כיחסיים, כלומר: מה אנו יכולים

להשיג ביחס לעצמנו ולא ביחס לסובב? כיצד תהיה גבעה-חיים, ולאן היא יכולה להגיע ביחס לעצמה ולא נגיע אנו? וענין נוסף: היחס שבין המעשים והדברים - ואשקיף על היחס הזה משני כוונים - אחד המרחק שבין המעשים לדברים והשני הבטוי החסר לנעשה.

ואומר, ובנמלץ כלשהו, כי עלינו לשחוק את שאיננו - ולומר את שהננו. ולסיכום, הייתי מאחל לעצמנו שלתוך החולין יתגנב קומץ מן הגדולה, מן החדש המתהווים פה, ותגבר החחושה והידיעה כי כל אשר יתחולל פה מחר הינו פרי מעשינו ומחדלינו היום.

יהודה גלר

הננו מביאים בזה חיבורים שהוכנו בידי בני י"ב במסגרת למודיהם על חנוכה הפועלים האתן-ישראלית והקבוץ. העבודות נעשו כהשלמה לביקורים שנערכו ע"י חוליות הכיתה בהתישבות העובדת, על גווניה השונים. הם נעזרו בעבודתם בספרות ובפרסומי החנוכה, בחומר סטטיסטי, במפגש ושיחה עם חברים במשק ומחוצה לו. יש לציין בחיוב כי על אף הזמן הקצר, הוכנו עבודות בתחומי נושאים שונים ומגוונים. נראה בזה ראשית הדרך לקראת משימות סיכום נרחבות של כל בן י"ב, בעתיד.

להלן רשימת הנושאים שהוכנו:

- 2 - החינוך המשותף
- 1 - הילד הרך והמשפחה בחנוך
- 1 - חינוך בני הנעורים
- 1 - יחיד וחברה בגיל הנעורים
- 1 - הדור השני בקיבוץ
- 1 - החברה בקיבוץ
- 1 - השוויון בקיבוץ
- 5 - העבודה השכירה בקיבוץ
- 1 - הקבוץ והחקלאות במדינה
- 1 - הקבוץ במדינה
- 1 - המושב